

VERNISÁŽ VÝTVARNEJ VÝSTAVY pod názvom VESMÍR OKOLO NÁS

Dňa 7. marca 2006 sa v priestoroch Základnej umeleckej školy v Gelnici, v koncertnej sále konala vernisáž výtvarnej výstavy pod názvom VESMÍR OKOLO NÁS.

Vyhlasovateľom tohto podujatia tak ako každoročne bolo Spišské osvetové stredisko a tohto roku aj detašované pracovisko Gelnica v spolupráci so Školským úradom v Margecanoch.

Tento výtvarnej súťaže sa zúčastnili deti materských škôl, základných škôl a základných umeleckých škôl v Gelnickom okrese. Išlo o prehĺbenie záujmu o astronómiu cez estetické čítanie detí vo výtvarnej tvorbe, o čom svedčí aj množstvo prác zaslaných na detašované pracovisko v Gelnici.

Na začiatku vernisáže sa nám predstavili svojím kultúrnym programom žiaci ZUŠ v Gelnici a slávnostne všetkých privítal riaditeľ Spišského osvetového strediska PhDr. Jozef Lapšanský.

Po krátkom úvode sa nám pripovírala Mgr. Jarmila Balážová, ktorá podala odborný výklad ku maliarskym technikám a použitým materiálom. Najmilšia povinnosť pripadla detašovanému pracovisku v Gelnici, a to odovzdávanie ocenení pre víťazné práce v tejto výtvarnej súťaži.

Sme veľmi radi, že sme mohli byť súčasťou tohto podujatia, a že sme pre deti v okrese Gelnica pripravili pekné doplnenie spojené s prehliadkou vlastných výtvarných prác, v ktorých mohli vyjadriť vlastné myšlienky a chápanie vesmíru detskými očami.

Aj touto cestou ďakujeme všetkým zúčastneným, ktorí sa podieľali na realizácii tohto podujatia a menovite ďakujeme p. primátorke Anne Nemčíkovej z Gelnice a p. starostovi Jozefovi Nižníkovi za ich finančné dary.

Miriám Marcinek
SOS, detašované
pracovisko Gelnica

"Polícia v akcii"

Chodci v dopravnej premávke

Kde bolo - tam bolo, bolo raz jedno mesto, ktoré sa volalo Doprava. A viete prečo sa tak volalo? Lebo tam bola veľmi veľká doprava. Mali tam cestu a chodníky. Po ceste jazdili autá, autobusy, cyklisti a po chodníku chodili chodci veľkí a malí. Niektorí chodí do školy chôdzou, behom alebo autom. Ja chodím do školy chôdzou. Vo februári sú chodníky špinavé od blata. Keď prídem do školy, očistím si topánky a pozdravím sa. Dnes máme hodinu dopravy. Na tematike sme sa učili, že násobenie a delenie má prednosť pred sčítaním a odčítaním. Po vyučovaní idem pred školu a sledujem autobus, ako prichádza.

Rada sa pozerám na ľudí, ktorí vychádzajú z autobusu. Sledujem ich kroky. Keď autobus odíde, idem pomaly domov. No prichádzalo auto veľkou rýchlosťou a čľap - bola som celá ofrkaná a na tvári som mala pehy od blata. Prišla som domov, spravila som si domáce úlohy. Otec povedal, že sa pôjdeme

prejsť na Dopravnú ulicu a sledovali sme autá. Videli sme krásne farby áut: zelené, modré, červené, žlté a iné farby. Videli sme aj chodcov, niektorí boli veselí, niektorí smutní, niektorí išli pomaly, iní zas behali. No videli sme aj haváriu. Jedno rýchle zelené auto zrazilo malého cyklistu. Ocko zavolať sanitku, ktorá mala zapnutú sirénu a odviezla zraneného cyklistu. Bolo mi veľmi smutno. Potom sme prišli domov. Vzala som si farebné kriedy a vyšla von. Začala som kresliť na chodník. Napísala som: "Pomaly ďalej zájdeš!" myslela som na tú dopravnú haváriu. Prišla som domov a pozerala som sa na chodcov cez okno. Chodili po mojom nápisu. Niektorí si prečítali, iní išli za svojím cieľom a nepozerali na zem. Na druhý deň začalo pršať. Pozrela som sa na chodník. Nápis tam už nebol.

Miriám Lešková
III. C, ZŠ - Grundschule
Gelnica

Pripomíname si Janku Guzovú

V prvej polovici tohto roku si pripomíname nedežité 89. výročie narodenia a 13. výročie úmrtia poprednej interpretky ľudových piesní Janky Guzovej - Beckovej.

Narodila sa 4. apríla 1917 v baníckej rodine v Žakarovciach. Jej hudobný talent sa prejavil už v detstve. Po skončení ľudovej školy začala chodiť do meštianky v Krompachoch. Vo Vojtašákovom ústave v Levoči študovala prvé dva ročníky a v štúdiu pokračovala na Učiteľskom ústave v Sp. N. Vsi. Po maturite roku 1941 nastúpila ako mladá učiteľka do Rímskokatolíckej školy v Kluknave. Tu sa čoskoro cítila ako doma. Bola to spevavá obec. Spievali deti v škole, dievčiny a mládenci na večierkoch. Ženy najradšej počúvala pri práci na poli a na priadkach. Tu si začala ich piesne pomaly zapisovať. Najprv podľa nárečia, potom podľa melódie. Tak sa do kluknavských piesní zamilovala, že dávala deťom za domácu úlohu napísať texty 2 až 3 piesní a potom ich zaspievať. Piesne nemala len pre vlastné potešenie, ale i pre deti v škole a na vystúpenia na verejnosti. Takto si mladá učiteľka počínala neskôr v Drienove, v Krásnej nad Hornádom a v Košiciach. Dňa 29. januára 1942 bolo počuť Janku Guzovú po prvý raz v rozhlase. Za sprievodu ľudovej hudby spievala piesne zo Žakaroviec a z Kluknavy. Jej podmanivý hlas, temperamentný a vitálny prejav, regionálna irečnosť piesní a ich krásna zaujali široký okruh poslucháčov. Toto vystúpenie znamenalo začiatok novej etapy činnosti Janky Guzovej. Požývali ju na vystúpenia do Levoče, Krompách, do Tatier a na ďalšie miesta. Jej hlas sa z rozhlasu ozýval čoraz častejšie. Keď v roku 1945 v obnovenom košickom rozhlase vzniklo oddelenie ľudovej hudby, učila už v Košiciach. V rokoch 1945 - 1948 často hosťovala v hudobných reláciách a participovala na tvorbe pravidelnej týždennej relácii "Obrázky z dedín". V roku 1949 sa ako hosť dostala s národnopisnou skupinou Živena na zájazd do Rumunska. Tento zájazd ju inšpiroval, aby v tom istom roku spievala na Cyrilmethodských oslavách na hrade Devín za sprievodu 60-členného orchestra s názvom Cimbál. Neskôr s týmto orchestrom často nahrávala v rozhlase a vystu-

povala na koncertoch so sólistami SND nielen v Bratislave, ale aj v Brne, Ostrave, v Prahe a ďalších mestách Československa. Osobitnú pozornosť si získala koncerty v rokoch 1950 - 51 v pražskej Lucerne. Na jar roku 1969 opustila Janka Guzová spolu s manželom a dcérou Slovensko. Usadila sa v New Yorku. V Amerike si zvykala ťažko a pre útechu sa pokúšala o vystúpenia medzi krajanmi, neskôr spolupracovala s folklórnym súborom Limbora v New Yorku a viedla jeho dievčenskú zložku. Medzi jej najvýznamnejšie vystúpenia patrili koncert v Garden State Artstenter v New Jersey v máji 1976. Konal sa pri príležitosti dvojstého založenia USA. Dôkazom toho, že si získala veľkú priazeň medzi krajanmi aj v Kanade, je Cena slovenského srdca, ktorú jej udelila Slovenská Kanadská národná rada v Toronte na Festivale slovenskej mládeže v roku 1986. V roku 1992 mala významné životné jubileum a zlaté jubileum svojho prvého vystúpenia a Slovenská Kanadská národná rada, slovenské inštitúcie a súbory v Kanade usporiadali na jej počesť v Toronte koncert pod názvom Spevom k srdcu národa. Pri tejto príležitosti jej udelilo ocenenie aj Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Odovzdali jej blahoprajný list predsedu SNR, predsedu Matice slovenskej, Svetového kongresu Slovákov v Kanade, Slovenského hudobného fondu, riaditeľ Slovenského rozhlasu a redakcia ľudovej hudby, kultúrnych inštitúcií na Slovensku, slovenských spolkov a súborov v Kanade a v USA. Pre vážnu chorobu sa však Janka Guzová nemohla osláv zúčastniť. Ocenenia a pozdravy prevzala jej dcéra Želmíra. Janka Guzová však mala veľkú túžbu ešte raz sa pozrieť na Slovensko a stretnúť sa s priateľmi a známymi. Žiaľ choroba jej neumožnila túto cestu uskutočniť, zomrela 20.2.1993 v New Yorku. Pred smrťou mala jedno pranie, a to odpočívať v rodnej zemi. Toto želanie sa jej splnilo. Jej manžel s dcérou previezli jej urnu na Slovensko a pod záštitou Matice slovenskej za prítomnosti rodiny, priateľov a rodákov zo Žakaroviec ju pochovali 9. júla 1993 na Národnom cintoríne v Martine.

Anna Papiežová